

jaarprogramma

2020

Almere 2.0

fonds

verste

delijk

ing al

mere

JAARPROGRAMMA FVA 2020

FVA Jaarprogramma 2020

Inleiding

In 2013 is de Rijksstructuurvisie Amsterdam Almere Markermeer inclusief de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 vastgesteld. Hierin staan de regionale opgaven beschreven op het vlak van ecologie, bereikbaarheid en verstedelijking in de oostflank van de Metropoolregio Amsterdam. Ook zijn afspraken gemaakt onder welke condities Almere met 60.000 woningen kan groeien. De afgelopen jaren zijn op basis van deze afspraken al veel resultaten geboekt. Er wordt fors in het spoor geïnvesteerd om meer treinen te kunnen laten rijden. De verbreding van de A6-A1-A9 is in volle gang. De Markerwadden krijgen vorm. En ook in Almere zelf is het goed zichtbaar. De gebiedsontwikkeling Oosterwold is in uitvoering. Almere heeft twee hogescholen binnen de stadsgrenzen. En er is een serie sleutelprojecten vanuit het Fonds Verstedelijking Almere gestart.

In 2020 wordt de uitvoering voluit doorgezet. Ook wordt onderzocht welke keuzes gemaakt moeten worden om de uitvoering in de nabije toekomst niet te laten stokken. De Almeerse nieuwbouwgebieden zoals Almere Poort en de 1e fase Oosterwold zullen rond 2025 voor het grootste deel afgerond zijn. Het activeren van nieuwe gebieden zoals Oosterwold Fase 2 (10.000 woningen), Almere Pampus (25.000 woningen) of het verder verdichten van het centrum is natuurlijk mogelijk. Maar voor al deze gebieden geldt dat dit meer vergt dan simpelweg starten met bouwrijp maken en verkopen. Het zijn complexe opgaven waarbij bijvoorbeeld een goede bereikbaarheid en een goed functionerende stad randvoorwaarden zijn. Daarvoor is het van belang de komende jaren aanvullende besluiten te nemen. In 2020 zal in het kader van het Handelingsperspectief onderzocht worden welke stappen genomen moeten worden om verdere groei mogelijk te maken.

Daarbij is het van belang te markeren dat groei geen doel op zich is. Het gaat over de manier waarop groei kan bijdragen aan een nog mooiere stad en een internationaal sterke regio. De groei wordt ook aangegrepen om een verdere verbetering van het voorzieningenniveau (onderwijs, cultuur, etc.) en het vestigingsklimaat in Almere te stimuleren. Hier zijn de afgelopen jaren al mooie en betekenisvolle stappen in gezet, onder meer middels de inspanningen vanuit het Fonds Verstedelijking Almere. Zo wordt al vol ingezet op het versterken van het hoger onderwijs, recreatie & toerisme, de circulaire economie en het stadscentrum.

In 2020 wordt dit voortgezet en zelfs versneld. Zo wordt €17,5 miljoen extra uitgetrokken om samen met ProRail en NS het station Almere Centrum aan te pakken. Ook komen in 2020 enkele grote projecten in de uitvoering. Naast het station gaat het onder meer om het voortzetten van de realisatie van Rondje Weerwater, de realisatie van de Weerwaterbrug en de Esplanade. Ook de bouw van de Internationale Campus en het gebouw voor de Flevo Campus starten in 2020. In dit Jaarprogramma zijn alle bijdragen aan Sleutelprojecten opgenomen die in 2020 ten laste van het Fonds Verstedelijking Almere komen.

1. Hart van de stad

Om Almere op de lange termijn een rol als onderscheidende kern binnen de grootstedelijke regio Amsterdam te laten vervullen, krijgt het hart van de stad de komende jaren een forse verstedelijkingsimpuls. Er wordt toegewerkt naar een centrum met een voorzieningenniveau en functiemix dat hoort bij een stad van 200.000 tot 300.000 inwoners. Het gebied wordt zichtbaar en voelbaar als hart van de stad, zal een sterkere regionale betekenis krijgen en wordt dé ontmoetingsplek wordt voor zowel bewoners als bezoekers. Het Hart van de Almere is levendig, verrassend en aantrekkelijk. Het is een samenhangend gebied rond het Weerwater en heeft betekenisvolle ontmoetingsplekken, pleinen, parken en aantrekkelijke verbindingen en entrees. Het Hart van Almere kent een grote mate van functiemenging en daardoor een sterke interactie tussen wonen, werken, leren en recreëren.

Bedragen x € 1.000

	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2020
<i>Programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>			
1.1 Station en stationsomgeving	-19.700	0	-19.700
1.2 Almere Centrum	-1.160	-1.040	-2.200
1.3. Rondje Weerwater	-4.609	-3.216	-7.825
1.4. Floriade bruggen	0	-2.690	-2.690
1.5 Floriade programmering	-1.850	0	-1.850
<i>Totaal programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>	<i>-27.319</i>	<i>-6.946</i>	<i>-34.265</i>

1.1 Station en Stationsomgeving

Het station Almere centrum is een knooppunt van vervoer. Het is een combinatie van een treinstation, busstation, fietsenstalling, taxistandplaats en een verbindingszone voor voetgangers aan de noordzijde en het centrum. Het station dateert uit 1987 en is daarmee ruim 30 jaar oud. Vandaag de dag is de kwaliteit van het station niet goed en is het station verloederd. De verblijfswaarde, ontmoetingswaarde en daarmee ook de economische waarde van het stationsgebied blijven achter bij de groei in reizigersaantallen en de ontwikkeling van de stad.

De gemeente Almere, provincie Flevoland, ProRail en NS hebben de handen ineen geslagen om de verloederding van het station te keren en een stationscomplex te realiseren waar reizigers zich prettig en veilig voelen, hun fiets makkelijk en veilig kunnen parkeren, de barrière opheft van de noord- en zuidzijde van het centrum en een moderne uitstraling heeft met voorzieningen. Kortom, een stationscomplex en openbare ruimte die bij Almere Centrum hoort. Het project bestaat uit een 4-tal deelprojecten:

- Deelproject I: Stationscomplex (gedeelde verantwoordelijkheid NS, ProRail en gemeente)
- Deelproject II: Stationsoverkapping (100% verantwoordelijkheid ProRail)
- Deelproject III: Openbare ruimte (100% verantwoordelijkheid Gemeente)
- Deelproject IV: Afbouw retail-ruimten NS Stations (100% verantwoordelijkheid NS)

Stationsomgeving

In 2019 werken de partijen er gezamenlijk aan om afspraken vast te leggen in een realisatieovereenkomst. In totaal gaat het om een investeringspakket van ruim €40 miljoen. Vanuit het FVA wordt ruim €25 miljoen bijgedragen. Het project wordt versneld uitgevoerd in 2020-2021 met uitloop naar begin 2022. Ondanks dat de uitvoering plaatsvindt gedurende enkele jaren wordt in 2020 €19,7 miljoen aangevraagd binnen het FVA. Dat is nodig omdat zekerheid over de toekenning hiervan nodig is om de aanbesteding door ProRail te kunnen starten. In 2020 wordt van dit bedrag €4 miljoen aangewend om de openbare ruimte rondom het station opnieuw in te richten.

1.2 Almere Centrum

Het centrum van Almere heeft zich de afgelopen tien jaren ontwikkeld tot een aantrekkelijk gebied. Almeers en steeds meer bezoekers uit de regio (inmiddels ruim tien miljoen per jaar) kiezen voor dit centrum vanwege het gevarieerde en eigentijdse aanbod, de eigen sfeer, het gemak, de gastvrijheid en de bijzondere evenementen. Tegelijkertijd moet onderkend worden dat het nog niet vanzelf goed gaat met het centrum. De huren van het commercieel vastgoed staan onder druk. Leegstand in de winkelvoorraad ligt op de loer. De bezoekersaantallen in zowel commerciële, maatschappelijke als culturele voorzieningen alsmede de omzetten blijven achter doordat de regionale aantrekkingskracht nog beter kan.

Een gebiedsgerichte versterking van het centrum betekent het verder intensiveren van de functiemix (winkels, woningen en openbare ruimte) in combinatie met de herinrichting en programmering van de openbare ruimte op de hoofdroute van het centrum: Stationsplein – Stadhuisplein – Forum – Esplanade. Parallel hieraan wordt de Groene loper ontwikkeld: een sport-, spel- en wandelroute waar bezoekers even in de luwte van het centrum kunnen zijn.

Bij het Jaarprogramma 2020 wordt €1,16 miljoen aan middelen vanuit het Fonds Verstedelijking Almere aangevraagd. Daarvoor worden in 2020 de volgende werkzaamheden verricht:

- Herinrichting Stadhuispromenade
- Ontwikkeling visie en eerste realisatie Groene Loper
- Bijdrage voor de communicatie, marketing, en organisatie Almere Centrum

1.3 Rondje Weerwater

Het Weerwater is het centraal gelegen water in Almere, aan de noordzijde geflankeerd door het stadshart en aan de zuidzijde door het toekomstige Floriadeterrein. Op dit moment wordt de ligging van het stadscentrum aan het water nauwelijks benut en zijn er aan het water zeer beperkte voorzieningen aanwezig. Dit terwijl er een enorme kans is, om van het Weerwater een recreatieomgeving te maken en zo het stadscentrum en het Floriadegebied met elkaar te verbinden.

Het Rondje Weerwater wordt een sportieve en recreatieve route, die moet uitnodigen tot bewegen en elkaar ontmoeten. De realisatie hiervan vraagt om diverse fysieke en programmatische ingrepen, zoals het bewerkstelligen van een herkenbare fiets- en wandelroute rondom het water, materiaalgebruik, verlichting, straatmeubilair en bruggen.

Binnen het project worden de volgende deelgebieden en projecten onderscheiden:

- deelgebied Centrumkade, inclusief Esplanade
- deelgebied Lineair Oeverpark
- deelgebied Evenementenstrand
- deelgebied Floriadeterrein
- deelgebied Lumièrepark
- aanleg van de Weerwaterbrug tussen Lumièrepark en Floriadeterrein.

De eerste deelprojecten zijn in 2019 opgeleverd. De aangevraagde bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2020 bedraagt € 4,6 miljoen. Daarvoor worden in 2020 de volgende werkzaamheden verricht:

- Afronden aanleg track rondje Weerwater, deelgebied Stedenwijk/Maastrichtkwartier
- Herinrichting Esplanade en track Centrumgebied (incl. aanpassingen in parkeergarage)

- Betaling restantbedrag Weerwaterbrug
 - Planontwikkelkosten (POK) en kosten Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering (VTU).
- Hiervoor worden in 2020 de volgende activiteiten uitgevoerd:
- o VTU t.b.v. realisatie track, herinrichting Esplanade en brug over Weerwater.
 - o Planontwikkeling en VTU t.b.v. Track en Esplanade;
 - o Planontwikkeling t.b.v. inpassing initiatieven.
 - o Overleg met bewoners en partners
 - o Uitvoeren benodigde onderzoeken

1.4 Floriade

In 2022 is Almere het toneel voor de wereldtuinbouwtentoonstelling Floriade. De locatie voor de Floriade is geen eenmalig evenementen terrein, maar in potentie ook een aantrekkelijk gebied voor duurzame gebiedsontwikkeling. Dit past bij de ambitie Almere uit te laten groeien tot de groene stad van de toekomst, toegerust om urgente verstedelijkingsvraagstukken van passende antwoorden te voorzien.

De provincie Flevoland heeft in 2012 € 10 miljoen cofinanciering toegezegd aan de werelddtentoonstelling Floriade. Deze middelen worden via het FVA bestemd. Projecten die hieruit gefinancierd worden zijn Floriade Bruggen, Floriade Programmering, Floriade Dialogues en Floriade Werkt! (programmalijn Leeren en werkomgeving).

1.4.1 Floriade Bruggen

Bij het groene, duurzame karakter van de Floriade en de beoogde latere gebiedsontwikkeling horen duurzame, innovatieve bruggen. Hiertoe wordt de markt uitgedaagd om met innovatieve, circulaire ontwerpen te komen voor enkele van de bruggen die in het gebied moeten worden aangelegd. De winnende ontwerpen krijgen de kans om hun showcase tijdens en na de Floriade aan de wereld te presenteren. In 2018 is de opdracht in overleg tussen gemeente en provincie aangescherpt. In eerdere plannen voor Circulaire bruggen werd gesproken over het realiseren van vier bruggen. De bedoeling was, dat vanuit de challenge vier brugdekken werden geleverd en vanuit de terreininvestering de landhoofden en aansluiting op de infrastructuur werd verzorgd. In samenspraak met de terreinontwikkelaar Amvest Vastgoed BV is afgesproken dat twee bruggen volledig (brugdek, landhoofden en aansluiting) door Amvest Vastgoed BV worden aangelegd en dat er twee bruggen volledig vanuit de challenge worden opgeleverd. Dit is gedaan om overige terreinwerkzaamheden geen vertraging op te laten lopen (o.a. een snelle ontsluiting van het weerwatereiland is nodig voor de ontwikkeling van het Floriade-terrein).

De middelen van het FVA functioneren als aanjaaggeld, waarmee de organisatie en het proces van de challenge wordt gefinancierd en een deel van de bruggen. De reeds toegekende middelen uit voorgaande jaren zijn toereikend om dit sleutelproject verder uit te voeren. Er worden dus geen nieuwe middelen aangevraagd voor 2020.

1.4.2 Floriade programmering

Voor de resterende € 4,5 miljoen provinciale cofinanciering voor de Floriade, is een gezamenlijke menukaart opgesteld met een aantal mogelijke activiteiten. De zoektocht was en is om activiteiten te vinden die zo goed mogelijk passen bij zowel de gemeentelijke kaders (bijdragen aan ontlasten van de business case Floriade) als de provinciale kaders (economische structuurversterking, innovaties, gastheerschap, regionale uitstraling). Voorgesteld wordt om de resterende middelen in te zetten op de volgende onderdelen:

1. Flevoland op de Floriade en de Floriade in Flevoland
2. Avondopenstelling en culturele programmering
3. Congressen
4. Attracties
5. Iconen van duurzaamheid
6. Voortbouwen op succes

Voor 2020 wordt € 1,85 miljoen vanuit het FVA aangevraagd. De bovengenoemde zes onderdelen worden begin 2020 verder uitgewerkt, in afstemming met diverse partners, waaronder de Floriade organisatie. Met de aangevraagde middelen kan de provincie financieel commitment tonen en afspraken met partijen maken. Voor de besteding van middelen is afstemming met Almere 2.0 nodig, om de voorwaarden eraf te halen en de middelen vrij te geven.

2. Leer- en werkomgeving

Een sterke, diverse en kwalitatief hoogwaardige onderwijsstructuur is een levensader voor elke stad. Almere is een stad waar alle mensen hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen, een leven lang. Een stad waar het onderwijs naadloos aansluit op de arbeidsmarkt, waar ondernemerschap en innovatie floreren en waar Almeerse jongeren in hun eigen stad kunnen blijven wonen om te studeren. Een stad waar kennisinstellingen, bedrijven, studenten en werknemers zich graag willen vestigen omdat hier altijd goede werknemers te vinden zijn, er een innovatief en ondernemend klimaat heerst en in samenwerking wordt gewerkt aan nieuwe kennis en producten. Goed onderwijs betekent economische groei van een stad en een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en (jonge) mensen. Op deze manier draagt deze programmalijn bij aan de versterking van de internationale concurrentiepositie van de Noordvleugel.

Bedragen x € 1.000

	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2020
<i>Programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>			
2.1 Flevo Campus	-3.076	-1.077	-4.153
2.2 Floriade werkt!	0	-307	-307
2.3 Internationale Campus	-1.347	0	-1.347
<i>Totaal programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>	<i>-4.423</i>	<i>-1.384</i>	<i>-5.807</i>

2.1 Flevo Campus

Flevoland biedt met zijn vruchtbare grond, goede infrastructuur en professionele landbouw een goede plek voor het opzetten van een nieuw kenniscluster, een wetenschappelijke praktijkwerkplaats die Almere en daarmee Flevoland toonaangevend maakt in het adresseren van mondiale vraagstukken op het gebied van voedsel, zowel in wetenschappelijk opzicht als in de praktische toepassing. De Floriade zorgt voor momentum en een podium. Met partners uit de stad, kennisinstellingen, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties wordt samengewerkt om deze ambitie te verwezenlijken. Uiteindelijk moet dit leiden tot een permanente beweging die gestalte krijgt in een Flevocampus op het Floriadeterrein, waar kenniscirculatie en innovatie centraal staat.

Entreegebouw Flevo Campus

De Flevocampus is in 2017 van start gegaan en heeft 3 doelen:

- Uitbreiden en versterken van hoogwaardige kennisfuncties in Almere (internationale studenten, topopleidingen, spraakmakende wetenschappers, succesvolle promovendi).
- Versterken van de economische structuur lokaal en regionaal door kennistoepassing van bedrijven, die daarbij op maat gesteund worden door kennisinstituten als AMS en Aeres.
- Vestigen van een internationale reputatie als groene, veerkrachtige stad, die functioneert als (wetenschappelijke) praktijkwerkplaats voor stedelijke voedselvoorziening. En waar het beperken van gezondheidsrisico's voor burgers gemeentelijk beleidsdoel is.

De aangevraagde bijdrage uit het Fonds Verstedelijking Almere in 2020 bedraagt € 3.076.000. Deze bijdrage is verdeeld naar verschillende thema's en deelgebieden binnen deze thema's:

1. Onderzoeken: Onderzoeksprogramma Feeding the City en overig onderzoek.
2. Opleiden en Kennisstad: Ontwikkeling masteropleidingen Aeres, Denktank winter- en zomereditie, Researchers in Residence, overige activiteiten aanpassen opleidingen obv de vraag, vrijmaken van middelen voor verkennende activiteiten ten behoeve van de ontwikkeling van een nieuwe opleiding voor chefs op HBO-niveau, postdoc medewerker Kennisstad
3. Ondernemen: Nieuwe markttoepassingen (vouchers voor ondernemers), Start up Village, ondersteuning vereniging Flevo Food en overige activiteiten
4. Projecten en activiteiten: Floriade Dialogues Summit, NRC Live conferentie, Flevo Campus Live, Meet ups, Groot Flevolands Voedseldiner, Virtuele bibliotheek en de Voedselambassadeur.
5. Fysieke ontwikkeling
 - a. Voor het gebruik van de nieuwbouw van Aeres wordt een investeringssubsidie verstrekt in 3 jaar.
 - b. Uitbreiding Campus.
6. Organisatiekosten
7. Internationale activiteiten

2.2 Floriade Werkt!

Op het toekomstig evenemententerrein van de Floriade wordt een fysieke Innovatiewerkplaats gerealiseerd, waar de provincie Flevoland als gastheer aan bedrijven en instellingen een podium biedt om te netwerken en te experimenteren. Vanaf de opening tot en met het evenement in 2022 is het gebouw het podium van innovaties. De inhoudelijke vulling wordt mogelijk gemaakt vanuit het project Floriade Werkt! door het organiseren van Challenges en een subsidieregeling voor het bedrijfsleven. De Challenges zijn innovatiewedstrijden bedoeld om 'reuring' te genereren op weg naar de Floriade, het Innovatiepaviljoen te vullen met activiteiten, maar ook om een bijdrage te leveren aan de doelen van Flevo Campus en aan de structurele versterking van de Almeerse economie. In 2017 heeft de eerste Challenge plaatsgevonden. In 2019 zal de volgende Challenge worden georganiseerd.

De reeds toegekende middelen zijn toereikend om deze activiteiten te bekostigen. Er worden dus geen nieuwe middelen aangevraagd. De reeds toegekende middelen maken deel uit van de € 10 miljoen die de Provincie aan het masterplan Floriade bijdraagt. Na de Floriade zal de innovatiewerkplaats, samen met de nieuw te bouwen hogeschool van Aeres, onderdeel gaan uitmaken van de Flevo Campus.

2.3 Internationale Campus

Met het sleutelproject Internationale Campus wordt het huidige aanbod aan internationaal onderwijs in Almere (2 scholen) op één locatie gehuisvest, wordt het aantal plekken uitgebreid en de herkenbaarheid en positionering van de scholen verstevigd. De Internationale Campus zal in eerste instantie geschikt zijn voor totaal 700 leerlingen: dit zijn 400 leerlingen Voortgezet onderwijs en 300 leerlingen Primair onderwijs. Met een internationale campus wil Almere een aantrekkelijk vestigingsklimaat scheppen voor internationale werkgevers en werknemers.

De aangevraagde bijdrage uit het FVA in 2020 bedraagt € 1.347.000. De volgende activiteiten vinden de komende periode plaats:

- Vaststellen Programma van Eisen: 2e kwartaal 2019
- Start Europese aanbesteding: 2e kwartaal 2019
- Definitief ontwerp: 1e kwartaal 2020
- Start uitvoering 4e kwartaal 2020
- Oplevering 2e kwartaal 2022

3. Energy on Upcycling

Almere wil in 2022 energieneutraal zijn. De stad heeft dan geen energie en warmte van buiten nodig (en zo weinig mogelijk grondstoffen). De zelfvoorzienende stad kan in samenwerking met Flevoland duurzame energie opwekken, opslaan en distribueren. Daarnaast is een van de ambities van Almere om een stad zonder afval te worden. Concreet betekent dit dat we in 2020 in Almere gemiddeld nog maar 50 kilo restafval per persoon per jaar overhouden. Van het overige 'afval' worden nieuwe grondstoffen en nieuwe producten gemaakt. Nieuwe technologie speelt een belangrijke rol bij de realisatie van deze ambitie.

De gemeente Almere wil experimenteerruimte bieden en nieuwe economische bedrijvigheid stimuleren voor het opwaarderen van reststromen uit de stad.

Bedragen x € 1.000			
	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2020
<i>Programmalijn 3: Energy on upcycling</i>			
3.1 Opwaarderen reststromen - Citylab stedelijke grondstoffen	-581	0	-581
3.1 Opwaardering reststromen - Competitie Upcycle City	0	0	0
3.2 Energieneutrale stad - Energiefonds	0	0	-119
3.2 Energieneutrale stad - Stad zonder Gas	0	-186	-186
3.3 Doorontwikkeling programmalijn Energy on Upcycling	-1.500	0	-1.500
<i>Totaal programmalijn 3: Energy on upcycling</i>	<i>-2.081</i>	<i>-186</i>	<i>-2.386</i>

3.1 Opwaarderen reststromen

Om de circulaire economie aan te jagen zet Almere in op het ontwikkelen van de afzetmarkt. Onder meer door te starten met productgroepen waar zij zelf de regie over voert. Denk aan de aanleg, onderhoud en vernieuwing van elementen in de openbare ruimte en het gemeentelijk vastgoed. Dit komt onder andere tot uiting in de innovatieve aanbestedingen van separate reststromen, zoals het groenonderhoud, textiel en mixed plastics, waarbij de stad binnen haar reguliere investeringsprogramma's aanstuurt op afname van lokaal opgewerkte circulaire grondstoffen en producten. Hierbij wordt ingezet op de volgende deelprojecten.

3.1.1 Citylab Stedelijke grondstoffen

In de directe omgeving van het Upcycle Centrum, het bedrijventerrein de Steiger, wordt het Citylab stedelijke grondstoffen gerealiseerd. Dit is een gecontroleerde regelluwe testomgeving voor nieuwe economische activiteiten rond het opwaarderen van reststromen. De doelstelling van het Citylab is om nieuwe circulaire bedrijven aan te trekken en huidige circulaire bedrijfsactiviteiten te stimuleren door het bieden van een aantrekkelijk vestigingsklimaat gericht op de circulaire economie en een opvolgmilieu voor de bedrijven in het Upcyclecentrum. De aanvraag voor het Jaarprogramma 2020 bedraagt € 581.000,-.

In 2020 worden de volgende resultaten bereikt:

- Opening ontmoetingsruimte en kennisloket
- Lancering nieuwe/volgende 'tranche' stimuleringsfonds
- Opening Upstore (mits onderzoeken positief uitpakken)

Grondstoffen Collectief Almere

3.1.2 Competitie Upcycle City

De competitie Upcycle City heeft als doel het creëren van nieuwe economische circulaire bedrijvigheid. Na een Europese aanbesteding hebben twee consortia gewonnen. De eerste winnaar, CIRWINN, is een samenwerkingsverband voor de upcycling van bouwpuin en biomassa naar groen beton met bijproducten zoals groen gas en CO₂ die in de directe omgeving hun toepassing vinden. CIRWINN is bezig met het uitvoeren van de deelplannen. De tweede winnaar, Velopa, produceert hoogwaardig circulair straatmeubilair. Almer neemt als launching customer 50 bankjes af en zal daarnaast 50 bankjes leasen. In 2019 is een beknopte verkenning voor een mogelijk tweede competitie gedaan, rondom circulair bouwen. Deze verkenning heeft opgeleverd dat het thema circulair bouwen zich op dit moment minder leent voor een soortgelijke tweede prijsvraag. Dat betekent dat er op dit moment geen nieuwe competitie wordt opgestart rondom circulair bouwen. Wel wordt er nog gekeken of een competitie zinvol is wanneer dit thema wat breder wordt getrokken.

De competitie Upcycle City is afgerond en naar verwachting zal de uitvoering van de winnende voorstellen eind 2019 afgerond worden. Voor het Jaarprogramma 2020 wordt dan ook nieuwe aanvraag gedaan.

3.2 De Energieneutrale Stad

3.2.1 Energiefonds

Via het Energiefonds kunnen bewoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties voor hernieuwbare energieprojecten (aanvullende) financiering aanvragen in de vorm van een lening. Hierbij werkt de gemeente Almere samen met de Stichting Volkshuisvesting Nederland als fondsbeheerder. Het administratief beheer wordt uitgevoerd door het subsidiebureau van de gemeente Almere. De doelstellingen:

- Stimuleren van energiebesparende oplossingen voor woningen en bedrijven
- Verduurzaming van woningen en bedrijven
- Bijdragen aan doelstelling 'energieneutraal in 2022'

Het project is nog niet afgerond in 2019. Er zullen nog beheerkosten gemaakt worden gedurende de looptijd van de leningen. Voor het Jaarprogramma 2020 wordt geen nieuwe aanvraag gedaan.

3.2.2 Stad zonder gas

Het project 'Stad zonder gas' richt zich op de verduurzaming van het warmtenet. Het bouwt voort op lopende studies voor o.a. het aanboren van ultradiepe aardwarmte in Almere. Met dit project levert Almere een belangrijke bijdrage aan het aanboren van hernieuwbare en alternatieve energiebronnen. In 2050 is aardgas niet meer beschikbaar en daarnaast is een transitie nodig met oog op de CO2 doelstellingen die in Europa, het Rijk en lokaal gemaakt zijn (40% minder uitstoot in 2030). Omdat 70% van Almere reeds over stadsverwarming beschikt, heeft 'verduurzaming aan de bron' een grote impact op de energieneutraliteit van de stad.

Voor Ultradiepe Geothermie is een 2-sporen aanpak gekozen. Spoor 1 betreft de technische, economische en organisatorische haalbaarheid. Spoor 2 is gericht op het in samenwerking met MRA, Provincies en het Rijk, realiseren van seismisch onderzoek om meer zicht te krijgen op de geschiktheid van de ondergrond voor geothermie. Door het besluit om Gronings gas in 2030 te stoppen, is er een versnelling ontstaan bij het Rijk om geothermie als alternatief te ontwikkelen. Een van de concrete acties van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat is het opzetten van een nationale seismische campagne. Het sleutelproject Stad zonder Gas heeft samen met de MRA aansluiting gevonden bij deze plannen van het Rijk. Deze aansluiting heeft voor vertraging op de oorspronkelijke planning gezorgd.

In 2018 is, in samenwerking met Rijk en de MRA, het grootste deel van het vooronderzoek afgerond. Bij positieve resultaten wordt in 2019 bekeken op welke wijze de markt hier een nadrukkelijker rol in kan spelen. De activiteiten in 2020 worden bekostigd met reeds toegekende middelen. Er worden geen nieuwe middelen aangevraagd.

3.3 Doorontwikkeling Programmalijs Energy on Upcycling

In het coalitieakkoord van de gemeente Almere is Duurzaamheid één van de acht benoemde opgaven. Momenteel wordt de Duurzaamheidsagenda uitgewerkt. Het college van Almere heeft op basis van het startdocument van de duurzaamheidsagenda gekozen voor 'De groene en gezonde stad' als titel, waarmee aangesloten wordt op Growing Green Cities als identiteitsdrager voor de stad en de Floriade. Centrale doelstelling van de Duurzaamheidsagenda is om van incident naar de grote beweging te komen: van pilotprojecten nu tot de grote transitie in de komende jaren in het licht van terugdringen van CO2 emissies, energieneutraliteit en de circulaire stad. Duurzaamheid hangt niet langer af van bijzondere programma's of de inzet van enkelen, maar krijgt een brede, diep gewortelde basis in het werken aan de stad van nu en van morgen. Daarbinnen wordt de focus gezet op een aantal thema's:

1. Energie
2. Circulaire Stad
3. Mobiliteit
4. Voedsel
5. Groen Blauw
6. Klimaatadaptatie

Het programma Duurzaamheid van de gemeente Almere is breder dan de programmalijn Energy on Upcycling. Op een groot aantal onderdelen sluit het programma aan op de doelstellingen van Almere 2.0 en op het huidige meerjarenprogramma FVA. Voor het Jaarprogramma FVA 2020 wordt € 1,5 miljoen aangevraagd voor de uitwerking van een aantal onderdelen uit het programma Duurzaamheid. Deze middelen komen uit de vrije ruimte FVA. In aansluiting op het bestaande programma Energy on Upcycling worden deze middelen in 2020 ingezet voor de uitwerking van de volgende projecten:

- Opwaarderen reststromen – circulaire economie (€0,88 miljoen): voortbouwen op de reeds opgedane kennis en ervaring voor de ontwikkeling van en innovatie in de circulaire economie. Ingezet wordt op de doorontwikkeling van fysieke opslag, sorteer- en verwerkingscentra van diverse reststromen; een pilot parkmanagement rondom circulair en energietransitie op

bedrijventerrein De Steiger; en het uitbreiden van het Grondstoffencollectief Almere (GCA) op bedrijventerrein De Vaart.

- De energieneutrale stad – De stad als batterij (€0,16 miljoen): uitwerken pilot om vraag en aanbod van elektriciteit in een wijk beter op elkaar af te stemmen.
- Voedsel (€0,2 miljoen): uitwerken strategie voedselverspilling en onderzoeken lectoraat voedselverspilling (bij Aeres Hogeschool)
- GroenBlauw (€0,26 miljoen): versterken vestigings- en woonkwaliteit in Almere en de provincie; en realisatie ecologische verbindingen.

In de loop van 2019 zal de Duurzaamheidsagenda worden uitgewerkt naar een uitvoeringsagenda, waarin ook bovenstaande projecten zijn opgenomen. Deze uitvoeringsagenda vormt de basis voor de concrete inzet van de aangevraagde middelen. In nauw overleg met de provincie, zal eind 2019 een concrete invulling van de middelen worden voorgelegd aan de Fondsbeheerder FVA.

4. Cultuur, recreatie en toerisme

Eén van de grote kwaliteiten van de Noordvleugel ten opzichte van andere stedelijke regio's in Europa is de toegang tot grote groen- en recreatiegebieden. Over tien jaar kent Almere een aantal plekken in en om de stad die de stad zelf én de Noordvleugel van de Randstad naar een hoger niveau brengen. Plekken die de stad en de regio aantrekkelijker maken als verblijfsgebied, als recreatiegebied en die het toerisme bevorderen.

	Bedragen x € 1.000		
	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2020
<i>Programmalijn 4: Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme</i>			
4.1 Kustzone Almere poort/Duin	-698	-775	-1.473
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen – Almeerse Poort	0	-4.668	-4.668
4.3 Eden	0	0	0
4.4 Cultuur	-100	0	-100
<i>Totaal programmalijn 4: Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme</i>	<i>-798</i>	<i>-5.443</i>	<i>-6.241</i>

4.1 Kustzone Almere Poort / Duin

De Kustzone Poort vormt de entree van Almere vanaf de Hollandse Brug en is voor de regio de eerste locatie voor het verkennen van Almere. Het is een bestemming voor de inwoners en bezoekers uit de regio: voor zeilers, surfers, zwemmers, fietsers en strandbezoekers. Ook vinden er evenementen plaats en worden er theatervoorstellingen gegeven met regionale en zelfs nationale aantrekkingskracht. Juist hier liggen mogelijkheden om de culturele, recreatieve en toeristische functie verder uit te breiden. Het gebied is volop in ontwikkeling en biedt kansen voor groei. De Libelle Zomerweek wordt jaarlijks gehouden op het evenementenstrand, de theatergroep Vis a Vis is er gevestigd in een energieneutraal pand, de Marina Haven breidt uit en het strandbad Duin en het catamaranstrand worden volop benut. Er wordt ingezet op:

1. Behoud van het evenementenstrand door investeringen in de openbare ruimte
2. De programmering van activiteiten (evenementen, cultuur, sport, recreatie)

Buitenspelers van de Speelwildernis

Het doel is om de kustzone verder op de kaart te zetten; om naast een gebied met een bijzondere, hoogwaardige woonkwaliteit ook te fungeren als culturele broedplaats waar beleving en de relatie met water centraal staan. De totale omvang van de aanvraag voor het Jaarprogramma 2020 bedraagt € 698.000. De invulling bestaat uit hoofdpijnen uit:

- Uitrol plan van aanpak StrandLAB Almere. De nadruk zal in 2020 liggen op het eerder opbouwen van de zelfstandige organisatie waarin kennis, structuren en netwerken voor cultureel programmeren en gebiedsregie op een duurzame wijze worden ondergebracht. Het budget is met

name bedoeld voor inventarisatie- en haalbaarheidsonderzoeken, testen van programmering en kleinschalige pilot investeringen. Voor sommige onderdelen, zoals ook voor de fysieke interventies, wordt apart financiering gezocht bijvoorbeeld bij Europese, landelijke of regionale fondsen.

- Aanleg evenementenstrand / inrichting recreatiestrand. De aanleg van het nieuwe evenementenstrand is vertraagd als gevolg van de benodigde vergunning in het kader van de Wet Natuurbescherming. Een deel van de werkzaamheden (en bijbehorende middelen) schuiven door naar 2020.

4.2 Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort

De inzet van dit project is om de Oostvaardersplassen en de omliggende natuurgebieden beter toegankelijk te maken voor inwoners van Almere en de regio. Hiermee wordt Almere steviger op de kaart gezet als groene stad. Tevens heeft dit naar verwachting een positief effect op bezoekersstromen en daarmee werkgelegenheid. In oktober 2018 heeft het gebied de status van Nationaal Park gekregen. Daarnaast zal de 'Almeerse Poort' ontwikkeld worden, dat een ontvangstgebied zal vormen met faciliteiten en activiteiten afgewisseld met karakteristieke Oostvaarderplassen natuur, zoals die in het kerngebied te vinden is. Dit project wordt gezamenlijk met Staatsbosbeheer uitgevoerd.

In 2018 heeft de gemeenteraad van Almere het Uitvoeringsprogramma Almeerse Poort vastgesteld. Dit uitvoeringsprogramma wordt op enkele punten aangescherpt in afstemming met het Beleidskader Beheer Oostvaarders Plassen van de provincie Flevoland. Dit kan tot consequentie hebben dat het ontwerp op punten herzien moet worden. Gebeurtenissen in het gebied rond de grote grazers hebben eveneens gevolgen voor de planning van de uitvoering. Enkele activiteiten en evenementen zijn uitgesteld en/of vertraagd. Het besluit over de uitbreiding van Natuurbelevingscentrum De Oostvaarders heeft vertraging opgelopen door besluit in 2018 om te bezuinigen op Stad en Natuur. Deze bezuiniging is in 2019 inmiddels teruggedraaid.

Voor 2020 worden geen nieuwe middelen aangevraagd. Door de vertragingen op diverse onderdelen van dit sleutelproject zijn eerder beschikbaar gestelde middelen nog niet besteed. In 2020 worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Uitvoering civiel- en cultuurtechnische werkzaamheden (Landschap)
- Uitvoering Marketing, Communicatie en Programmering
- Voorbereiding realisatie Natuurbelevingscentrum (NBC) de Oostvaarders
- Visievorming Trekvogel en omgeving
- Uitvoering Beheer

4.3 Eden

Eden Holland is een plan voor een internationaal educatief botanisch park, een ontwikkelingsomgeving voor de fysieke en sociale transitie op gebieden van duurzaamheid zoals voedsel, gezondheid en circulariteit. De publieksattractie bestaat uit een educatief themapark van wereldniveau met belevingswerelden en een spectaculair hoofdgebouw. Aantrekkingskracht op regionale schaal creëert kansen voor werkgelegenheid in de toeristische sector en meer specifiek in horeca, culturele en recreatieve activiteiten. Onderdeel van het plan zijn het scheppen van 75 arbeidsplaatsen, 200 stageplaatsen voor het beroepsonderwijs en 50 leerwerkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De inspanning vanuit de overheid is met name gericht op het aanjagen van ontwikkeling.

In totaal wordt er €10 miljoen gereserveerd vanuit het FVA. In 2019 vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats, wat resulteert in een Masterplan. Dit Masterplan is de basis voor het te nemen go / no go besluit in het najaar van 2019 door de gemeenteraad van Almere. Indien de Raad besluit om het project te realiseren, zal aan de Fondsbeheerder gevraagd worden om de voor 2019 gereserveerde middelen vrij te geven (€2,5 miljoen). Deze middelen zullen ingezet worden voor de engineering fase en het voorbereiden van de

aanbesteding. De uitvoering van de engineeringfase zal gestart worden in 2019 maar grotendeels in 2020 plaatsvinden. Daarnaast zal in de tweede helft van 2020 de voorbereiding van de aanbesteding voor realisering van het park plaatsvinden. Voor 2020 worden geen nieuwe middelen aangevraagd. Indien de Raad besluit om het project niet te realiseren, valt het totale resterende gereserveerde bedrag van € 9,5 miljoen terug in het FVA. Indien de Raad het voorstel van het college van 10 september 2019 volgt wordt dit verwerkt in het Jaarprogramma.

4.4 Cultuur

Het bestuurlijk Overleg Almere 2.0 heeft de ambitie uitgesproken om de financiële ruimte in het FVA in de periode 2017-2021 gedeeltelijk te reserveren voor Cultuur. Te beginnen met het ontwikkelen van een culturele strategie en mogelijk ook een Sleutelproject Cultuur. In 2019 is het Cultuurplan Almere 2019-2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze integrale culturele strategie is afgestemd met het culturele regioprofiel van Flevoland, de cultuuragenda van de MRA en het cultuurbeleid van het Rijk.

In het advies van de Raad Voor Cultuur aan de minister van OCW ten aanzien van het nieuwe rijks cultuurbeleid 2021-2024 is Flevoland /Almere als één van de elf stedelijke cultuurregio's aangemerkt. Hiermee worden onze culturele ambities erkend en ondersteunt door het belangrijkste landelijke adviesorgaan voor Cultuur. De samenwerking tussen rijk, regio en Almere maakt het mogelijk om de culturele infrastructuur van Almere vanaf 2021 structureel te versterken. Een belangrijke randvoorwaarde voor nieuwe culturele voorzieningen is de verbinding met de basis: met de bestaande cultuursector en de huidige en toekomstige bewoners van Almere.

In aansluiting op de culturele strategie is eind 2018 een verkenning naar een museale voorziening in Almere uitgevoerd. De contouren wat betreft vorm en inhoud zijn in 2019 verder uitgewerkt. In de loop van 2019 wordt een kwartiermaker aangesteld die een haalbaarheidsonderzoek verder uitwerkt naar de gewenste inhoud en die tevens de financiële dekking van de museale voorziening verkent. De kwartiermaker dient medio 2020 met een voorstel te komen wat in 2020-2021 geëffectueerd wordt in een tentoonstelling in de openbare ruimte en in 2022 in een museale presentatie in het museumpaviljoen op de Floriade.

Voor het Jaarprogramma 2020 wordt €100.000,- aangevraagd uit het Fonds Verstedelijking Almere. De invulling bestaat in hoofdlijnen uit de kosten kwartiermaker museale functie. Er is budget van de provincie beschikbaar voor de tentoonstelling in de openbare ruimte. Streven is om het budget verder aan te vullen met een bijdrage van de Mondriaanfoundation.

5. Vernieuwend wonen

Om de kwalitatieve groei van Almere te versterken en vernieuwing van het wonen met concrete experimenten aan te jagen, wordt een bijdrage gevraagd vanuit het FVA voor financiering van het Woningbouwatelier en ruimte voor experimenteren. De bijdrage is bedoeld voor het aanjagen en het mede mogelijk maken van experimenten en wordt besteed als 'motivatie' om investeerders te verleiden tot en te ondersteunen bij het realiseren van concrete experimenten; investeerders worden verleid vernieuwing in het wonen te realiseren op de opgaven die er echt toe doen. De Programmalijn wordt uitgevoerd door het Woningbouwatelier, een samenwerkingsverband tussen de gemeente, het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Rijksvastgoedbedrijf. De Rijksbouwmeester is betrokken als bijzonder adviseur. Het atelier brengt ideeën en partijen in positie. Uitgangspunten van de experimenten binnen het Woningbouwatelier zijn:

- Door toepassing in de praktijk nieuwe kennis te genereren over innovaties die het functioneren van de (landelijke) woningmarkt verbeteren;
- Landelijke verspreiding van breed gedeelde inzichten, kennis en voorbeeldprojecten via een eigen (digitaal) platform en andere landelijke platforms;
- Een positieve bijdrage leveren aan het imago van de stad Almere als de plek waar in beginsel elke woning en woonwens gerealiseerd kan worden en de Noordvleugel als stedelijke regio met complementaire woonmilieus en een aantrekkelijk (inter)nationaal vestigingsklimaat.
- Komen tot innovaties die herhaalbaar en opschaalbaar zijn, zowel binnen Almere als elders in Nederland. Dit behelst noodzakelijke systeemveranderingen agenderen en deze in gang zetten, om de gewenste doorontwikkeling te kunnen realiseren.

BouwEXPO Tiny Housing

Bedragen x € 1.000

	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren	Totaal middelen 2020
<i>Programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>			0
5.1 Experimenten Vernieuwend Wonen	-800	0	-800
<i>Totaal programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>	<i>-800</i>	<i>0</i>	<i>-800</i>

Voor 2020 wordt €800.000,- aangevraagd uit het Fonds Verstedelijking Almere om de volgende experimenten mogelijk te maken:

- Prijsvraag Who Cares?
- Digitale zelfbouw WikiHouse
- BouwEXPO Tiny Housing / Klein Wonen
- Duurzame transformatie kantoren en maatschappelijk vastgoed
- Circulaire bouw
- Floriade Duurzaam & Digitaal

6. Financieel overzicht 2020

De bestedingen 2020 vanuit het Fonds Verstedelijking Almere zijn opgebouwd uit 3 onderdelen:

- Proceskosten (Almere 2.0, Programmalijnen en Handelingsperspectief)
- Projectkosten (Nieuwe aanvragen 2020 en reeds toegekende middelen uit voorgaande jaren)
- Beheer- en onderhoudskosten sleutelprojecten eerste vijf jaar.

	Bedragen x € 1.000		
	Nieuw middelen 2020	Middelen voorgaande jaren ¹	Totaal middelen 2020
<i>Proceskosten</i>			
Programmaorganisatie Almere 2.0	-1.200	0	-1.200
Handelingsperspectief	-1.700	0	-1.700
Programmasturing Programmalijnen 1 t/m 4	-1.000	0	-1.000
Totaal uitgaven proceskosten	-3.900	0	-3.900
<i>Programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>			
1.1 Station en stationsomgeving	-19.700	0	-19.700
1.2 Almere Centrum	-1.160	-1.040	-2.200
1.3. Rondje Weerwater	-4.609	-3.216	-7.825
1.4. Floriade bruggen	0	-2.690	-2.690
1.5 Floriade programmering	-1.850	0	-1.850
<i>Programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>			
2.1 Flevo Campus	-3.076	-1.077	-4.153
2.2 Floriade werkt!	0	-307	-307
2.3 Internationale Campus	-1.347	0	-1.347
<i>Programmalijn 3: Energy on upcycling</i>			
3.1 Opwaarderen reststromen - city lab	-581	0	-581
3.1 Opwaardering reststromen - upcycle competitie	0	0	0
3.2 Energieneutrale stad- Energiefonds	0	0	-119
3.2 Energieneutrale stad- Stad zonder Gas	0	-186	-186
3.3 Doorontwikkeling Programmalijn Energy on Upcycling	-1.500	0	-1.500
<i>Programmalijn 4: Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme</i>			
4.1 Kustzone Almere poort/Duin	-698	-775	-1.473
4.2 Nationaal Park Oostvaardersplassen	0	-4.668	-4.668
4.3 Eden	0	0	0
4.4 Cultuur	-100	0	-100
<i>Programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>			0
5.1 Experiment Vernieuwend Wonen	-800	0	-800
<i>Beheer en onderhoud</i>	-402	0	-402
<i>Risicoreservering</i>	-1.000	0	-1.000
Totaal uitgaven programmalijnen	-36.823	-13.959	-50.901
Totaal middelen	-40.723	-13.959	-54.801

Programmaorganisatie Almere 2.0

De programmaorganisatie Almere 2.0 is ondergebracht bij de gemeente Almere. De hiermee samenhangende kosten worden gefinancierd uit de gemeentelijke bijdrage aan het fonds. Het budget voor deze proceskosten in 2020 bedraagt € 1,2 miljoen. Dit is hetzelfde als in 2019.

Handelingsperspectief

Het Plan van Aanpak voor een nieuw Handelingsperspectief Oostflank MRA is in april 2019 door het Bestuurlijk Overleg Almere 2.0 vastgesteld. Voor het opstellen van het Handelingsperspectief wordt in 2019 € 1 miljoen via de Perspectiefnota van de gemeente Almere beschikbaar gesteld. In 2020 bedragen de proceskosten € 1,7 miljoen.

¹ De inzet van middelen voorgaande jaren betreft een inschatting voor wat betreft de middelen voor het jaar 2019. De inschatting is gebaseerd op interne voortgangsrapportages welke per sleutelproject periodiek worden opgesteld. Einde van het jaar kan deze inschatting van middelen licht afwijken van de hier genoemde bedragen. In het jaarverslag 2019 worden de definitief beschikbare middelen voorgaande jaren voor 2019 gerapporteerd.

Programmasturing programmalijnen

Ten behoeve van de programmalijnen wordt vanuit het fonds jaarlijks een budget beschikbaar gesteld voor programmasturing en onderzoek naar toekomstige sleutelprojecten van de nabije toekomst. Dit taakstellende budget is voor iedere Programmalijn 1 tot en met 4 €250.000 per jaar. Het budget voor deze proceskosten in 2020 bedraagt derhalve €1 miljoen.

Beheer en onderhoud sleutelprojecten

De investeringen uit het Fonds Verstedelijking kunnen kosten voor beheer en onderhoud met zich meebrengen. De gemeente Almere draagt deze kosten. In het bestuurlijk Overleg Almere 2.0 van juni 2017 is afgesproken dat de eerste vijf jaar van de kosten beheer en onderhoud van de sleutelprojecten uit de projectbudgetten (en daarmee uit het FVA) aan de gemeente Almere wordt overgemaakt, startend in 2018. Het gaat in 2020 om een bedrag van €402.000.

6.1 N+1-regeling

Het overleg Almere 2.0 heeft in 2017 besloten tot het instellen van de N+1 regeling. Dit houdt in dat middelen die voor jaar N worden aangevraagd binnen twee jaar (na aanvang jaar N) dienen te worden aangewend. Indien deze middelen niet zijn aangewend vallen deze middelen in principe weer vrij ten gunste van het Fonds Verstedelijking Almere tenzij gemotiveerd kan worden dat deze middelen langer beschikbaar moeten blijven. In het jaarprogramma 2020 gaat het om de volgende projecten:

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Inzet middelen voorgaande jaren	-13.959
<i>Budgetten vanuit 2017/2018 opnieuw inzetten in 2020</i>	
1.2 Rondje Weerwater	-3.216
1.3 Almere Centrum	-740
1.4. Floriade Bruggen	-2.050
3.2 Energieneutrale stad- Stad zonder Gas	-186
4.2 Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort	-623
Totaal n+1-regeling (middelen 2017/2018)	-6.815
Totaal doorgeschoven middelen toegekend in 2019	-7.144

Rondje Weerwater

Het Rondje Weerwater bestaat uit diverse deelprojecten. Voor het deelproject Esplanade is vertraging opgelopen. De opgave bleek complexer dan in eerste instantie voorzien. Tevens is een intensief planproces met de centrumpartners doorlopen en heeft het besluit van Unibail Rodamco over deelname aan het project tijd gevergd. De start van de uitvoering is daarom verschoven naar najaar 2019, na het EK Triatlon. Ook de realisatie van de Weerwaterbrug is vertraagd. De aanbesteding kon pas gestart worden na het vaststellen van het bestemmingsplan Floriade, waarin de brug is opgenomen.

Almere Centrum

Onderdeel van het sleutelproject Almere Centrum is de herinrichting van de Stadhuispromenade. De uitvoering hiervan is afhankelijk van de nog vast te stellen marktverordening en het daarin opgenomen aangewezen terrein voor de warenmarkt. Voor het opstellen van de marktverordening is nauw overleg gevoerd met de ondernemers op de markt. Dit heeft meer tijd gevraagd dan in eerste instantie ingeschat. De marktverordening wordt in de zomer van 2019 voorgelegd aan de gemeenteraad. Na vaststelling daarvan kan het aangewezen marktterrein worden ingericht en kan de daadwerkelijke realisatie van de vernieuwde Stadhuispromenade plaatsvinden.

Floriade Bruggen

De realisatie van de circulaire bruggen heeft vertraging opgelopen. Gemeente en provincie hebben de opdracht voor de Circulaire bruggen aangescherpt. Tevens heeft nauw overleg plaatsgevonden met Amvest Vastgoed BV, die de rest van het evenement en de stadwijk ontwikkeld. Dit heeft geleid tot het besluit om twee in plaats van vier circulaire bruggen te realiseren. De realisatie van de circulaire bruggen is daarom later dan voorzien. De aanbesteding is inmiddels gestart.

Energieneutrale stad – Stad zonder Gas

Het rijk heeft afgelopen jaar het programma SCAN (Seismische Campagne Aardwarmte Nederland) gestart. Het doel van dit programma is om voor heel Nederland een efficiënte en effectieve aanpak te maken om aardwarmte te benutten. De inspanningen van het Almeers project zijn er de afgelopen maanden op gericht geweest om het Almeerse project hierin mee te laten nemen. Dat is gelukt: in de maand maart is door het Rijk een belangrijk onderzoeksdeel uitgevoerd. De resultaten worden in de zomer van 2019 bekend gemaakt. Intussen wordt een versnellingstraject gestart met de beide Provincies (Flevoland en Noord-Holland) om op basis van de resultaten uit dit onderzoek de volgende stap te zetten. De aansluiting op de aanpak van het Rijk heeft voor vertraging op de oorspronkelijke planning van het sleutelproject gezorgd. De vervolgstappen kunnen pas bepaald worden als de resultaten van het onderzoek beschikbaar zijn. De reeds toegekende middelen voor dit sleutelproject, blijven hiervoor gereserveerd.

Nationaal Park Nieuw Land – Almeerse Poort

De uitvoering van maatregelen in dit sleutelproject is op onderdelen vertraagd. Het vastgestelde Uitvoeringsprogramma Almeerse Poort van de gemeente wordt op enkele punten aangescherpt in afstemming met het Beleidskader Beheer Oostvaarders Plassen van de provincie Flevoland. Dit kan tot consequentie hebben dat het ontwerp op punten herzien moet worden. Gebeurtenissen in het gebied rond de grote grazers hebben eveneens gevolgen voor de planning van de uitvoering. Enkele activiteiten en evenementen zijn uitgesteld en/of vertraagd. Het besluit over de uitbreiding van Natuurbelevingscentrum De Oostvaarders heeft vertraging opgelopen door besluit in 2018 om te bezuinigen op Stad en Natuur. Deze bezuiniging is in 2019 inmiddels teruggedraaid.

6.2 Voeding van het Fonds en verdeling over de overheden

Bedragen x € 1.000				
verdeling jaarprogramma 2020	totaal	gemeente	provincie	rijk
bijdrage 2020	33.628	7.728	11.770	14.130
doorgeschoven middelen voorgaande jaren (incl accres)	4.931	2.656	2.275	
Bijdrage gemeente uit grondverkoop	354	354		
vrijgevallen en revolverende middelen	44	44		
beschikbaar in FVA	38.957	10.781	14.045	14.130
Proceskosten	-1.200	-1.200		
Handelingsperspectief	-1.700	-1.700		
<i>Programmalijn 1: Versterken hart van de stad</i>				
1.0 Programmasturing lijn 1	-250	-67	-85	-98
1.1 Station en stationsomgeving	-19.700	-5.283	-6.678	-7.738
1.2 Almere Centrum	-1.160	-311	-393	-456
1.3. Rondje Weerwater	-4.609	-1.236	-1.562	-1.810
1.5. Floriade programmering	-1.850	0	-1.850	0
<i>Programmalijn 2: Versterken leer- en werkomgeving</i>				
2.0 Programmasturing lijn 2	-250	-67	-85	-98
2.1 Flevo Campus	-3.076	-825	-1.043	-1.208
2.2 Internationale Campus	-1.347	-361	-457	-529
<i>Programmalijn 3: Energy on upcycling</i>				
3.0 Programmasturing lijn 3	-250	-67	-85	-98
3.1 Opwaarderen reststromen - city lab	-581	-156	-197	-228
3.3 Doorontwikkeling programmalijn Energy on Upcycling	-1.500	-402	-509	-589
<i>Programmalijn 4: Versterken verblijfsplekken cultuur, recreatie en toerisme</i>				
4.0 Programmasturing lijn 4	-250	-67	-85	-98
4.1 Kustzone Almere poort/Duin	-698	-187	-237	-274
4.4 Cultuur	-100	-27	-34	-39
<i>Programmalijn 5: Vernieuwend Wonen</i>				
5.1 Experiment Vernieuwend Wonen	-800	-215	-271	-314
Beheer en onderhoud (programmalijn 1)	-402	-108	-136	-158
Risicoreservering	-1.000	-268	-339	-393
totaal uitgaven programmalijnen (inclusief proceskosten)	-40.723	-12.548	-14.045	-14.130
saldo Fonds 2020	-1.766	-1.766	0	0

Het Fonds wordt gevoed door gemeente, provincie en Rijk. Bij de verdeling van de middelen over de diverse overheden worden de volgende afspraken gehanteerd:

- De kosten voor de programmaorganisatie Almere 2.0 en het Handelingsperspectief komen ten laste van de bijdrage van de gemeente Almere.
- De uitgaven voor de Floriade komen ten laste van de specifieke bijdrage van de provincie voor de Floriade. Deze bijdrage bedroeg bij aanvang €10 miljoen. Na vaststelling van het Jaarprogramma 2020 resteert nog € 2,8 miljoen.
- Het Rijk draagt haar hele bijdrage bij. De overige uitgaven worden door de gemeente en provincie gedeeld.

De totale beschikbare middelen van het Fonds voor 2020 is een kleine € 39 miljoen. De geplande uitgaven komen op € 40,7 miljoen uit. Conform het huidige overzicht ontstaat derhalve een tekort van €1.766.000 in 2020. Voor het kasritme van het Fonds is het geen probleem, mede doordat er eerste kwartaal 2019 grondopbrengsten in Oosterwold gerealiseerd zijn, die in het Fonds gestort worden.

Voeding van het Fonds

De *gemeentelijke bijdrage* bestaat uit een decentralisatie uitkering voor de groeiopgave van Almere via het Gemeentefonds (€ 7,8 miljoen in 2020) en uit de gerealiseerde opbrengst 2018 bij verkoop van het gemeentelijke grondbezit in Almere Oosterwold (€0,35 miljoen in te zetten in 2020) en niet aangewende middelen uit voorgaande jaren (€ 2,7 miljoen). Tevens worden de revolverende middelen weer ingebracht in het fonds (totaal € 0,04 miljoen). De revolverende middelen betreffen terugbetalingen van de € 300.000 procesgeld Oosterwold die is voorgefinancierd vanuit het FVA.

Ten aanzien van de *provinciale bijdrage* is door de provincie een reserve Almere 2.0 gevormd van € 10 miljoen waaraan in de jaren 2016 tot en met 2020 jaarlijks € 4,2 miljoen wordt toegevoegd (in deze periode totaal € 31 miljoen, € 6,2 miljoen per jaar). Daarnaast heeft de provincie op 19 december 2018 besloten bij de afronding van het IFA-programma het restant aan IFA-middelen over te hevelen naar het Fonds Verstedelijking Almere 2.0. Dit betreft een bedrag van € 5,6 miljoen. Inclusief niet aangewende middelen uit voorgaande jaren (€ 2,3 miljoen) is maximale ruimte bij de provincie € 14,0 miljoen. Uitgangspunt voor wat betreft de provinciale stortingen in het fonds is dat stortingen plaatsvinden zodra Provinciale Staten het jaarprogramma hebben vastgesteld.

De *rijksbijdrage* bestaat uit de gerealiseerde opbrengst bij verkoop van rijksground in Almere Oosterwold (7.000 kavels) en, op termijn, Almere Pampus voor 8.000 woningen. Van de in 2018 verkochte gronden, wordt de opbrengst in 2020 ingebracht in het Fonds Verstedelijking Almere. Dit betreft een bedrag van € 14,1 miljoen.

6.3 Indexatie

Vanaf 2020 wordt binnen het FVA rekening gehouden met indexatie voor langer lopende projecten. Daarbij wordt zoveel als mogelijk aangesloten bij de systematiek die binnen de gemeente Almere wordt gehanteerd.

6.4 Risicoreservering

Vanaf 2020 wordt een risicoparagraaf opgenomen in het FVA. Daarvoor wordt een risico-inventarisatie opgesteld. Vooruitlopend daarop, wordt voor 2020 een bedrag van €1,0 miljoen gereserveerd. Indien deze niet nodig blijkt, valt deze vrij binnen het Fonds Verstedelijking Almere.

jaarprogramma
2020

Almere 2.0